

О. С. ПРОНЕВИЧ,

доктор юридичних наук, доцент,

начальник кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ

факультету з підготовки фахівців міліції громадської безпеки

Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ «ПОЛІЦЕЙСЬКИХ» МІНІСТЕРСТВ НІМЕЧЧИНИ ТА ПОЛЬЩІ

Охарактеризовано інституційно-правові засади діяльності міністерств Німеччини та Польщі, уповноважених на реалізацію поліцейської функції. Особливу увагу приділено з'ясуванню ролі парламентських і державних секретарів у системі центральних органів виконавчої влади Німеччини, а також аналізу специфіки правового статусу головного коменданта поліції Польщі.

Міністерства внутрішніх справ (юстиції) є стрижневими суб'єктами державної системи забезпечення внутрішньої безпеки. Особливості організаційної побудови та обсяг повноважень профільних «поліцейських» відомств зумовлені національними традиціями державотворення і спрямованістю правоохоронної доктрини. З іншого боку, в розвинених демократіях окреслилися загальні підходи до визначення правової природи та конфігурації центральних органів виконавчої влади, відповідальних за управління сферою внутрішніх справ. В умовах модернізації системи органів виконавчої влади України безумовним імперативом є урахування позитивного зарубіжного досвіду проведення адміністративної реформи, у тому числі й аналізу апробованих підходів до організації національних систем управління органами охорони правопорядку. Водночас є підстави констатувати, що у вітчизняній адміністративно-правовій науці відсутня усталена традиція дослідження правового статусу зарубіжних «поліцейських» відомств.

Метою статті є з'ясування інституційно-правових засад діяльності міністерств Німеччини та Польщі, уповноважених на реалізацію поліцейської функції.

Комбінована поліцейська система Федеративної Республіки Німеччина ґрунтується на поєднанні елементів централізації і децентралізації, що у першу чергу зумовлено чинною формою державного устрою. Хоча Основним законом 1949 р. закріплено примат федерального права над земельним, суб'єкти німецької федерації уповноважені на «здійснення державних повноважень та виконання державних завдань» [1, с. 168].

У Німеччині існує збалансована національна поліцейська система, що складається з двох

категорій суб'єктів, а саме: чотирьох спеціалізованих поліцейських відомств загальнодержавного рівня (Федерального відомства кримінальної поліції, федеральної поліції, поліції готовності та поліції бундестагу) і поліцейських відомств федеральних земель.

Федеральні поліцейські відомства, за винятком поліції бундестагу, підпорядковані міністру внутрішніх справ Німеччини. Федеральне Міністерство внутрішніх справ функціонує на основі типового Порядку організації діяльності федеральних міністерств [2] і Закону «Про правовідносини членів федерального уряду» від 17 червня 1953 р. [3]. Класичними завданнями міністерства визнано надання підтримки міністрові при виконанні політичних завдань, нагляд за підпорядкованими службами, виконання завдань з управління сферою «внутрішні справи». Керівником федерального Міністерства внутрішніх справ *ex officio* є міністр, який водночас є членом федерального уряду. До керівництва міністерства належать 2 парламентські державні секретарі і 2 посадові державні секретарі.

Інститут парламентських державних секретарів є феноменом у діяльності центральних органів виконавчої влади Німеччини. Правовий статус парламентських секретарів визначено у відповідності до Закону ФРН «Про правовідносини парламентських державних секретарів» від 24 липня 1974 р. [4]. Парламентські державні секретарі перебувають у публічно-правових службових відносинах із федерацією і підтримують міністра внутрішніх справ при реалізації політичних завдань. Вони обов'язково повинні бути депутатами бундестагу, мають підтримувати робочі контакти з бундестагом і бундесратом, парламентськими комітетами, фракціями бундестагу та їх робочими групами, політичними партіями. Міністр

внутрішніх справ визначає коло питань, якими мають першочергово опікуватися парламентські державні секретарі. Парламентські державні секретарі призначаються федеральним президентом за поданням бундесканцлера після попереднього погодження кандидатур з профільним федеральним міністром.

Натомість посадові державні секретарі є державними службовцями високого рангу (належать до так званих «політичних службовців»), відповідальними за ефективність роботи міністерства з окремих напрямів (є кураторами певних відділів) і виконання директив міністра. В окремих випадках вони можуть навіть репрезентувати міністра як керівника центрального органу виконавчої влади. За поданням міністра без обґрунтування підстав посадові державні секретарі можуть бути в будь-який час відправлені у відставку федеральним президентом. Зауважимо, що федеральне Міністерство внутрішніх справ має понад 130-річні традиції діяльності (у 1879 р. було засновано його праобраз – Союзу канцлерську службу, а міністерство у сучасному форматі існує з 30 липня 1949 р.), надзвичайно широку компетенцію, що фактично охоплює ключові галузі внутрішнього життя держави, а саме: внутрішню безпеку (боротьба з кримінальною злочинністю, охорона державного кордону, цивільна оборона, адміністративний захист конституційного ладу); паспортизацію, видачу посвідчень особи, реєстрацію населення; публічну службу; організацію публічного управління (дебюрократизація державного управління; модернізація управління); статистику; інформаційну техніку та інформаційну безпеку; справи церкви та релігійних організацій; справи щодо переселення, інтеграції та національних меншин; політичну освіту; спорт.

Міністерство організаційно складається з низки відділів, підвідділів і рефератів. Ключовими організаційними одиницями Міністерства внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччини є такі ланки: відділ Z (центральний відділ, реалізує організаційно-штабні функції); відділ SP (спорт); відділ V (державне право, конституційне право, право управління); відділ O (організація управління, модернізація управління); відділ B (федеральна поліція); відділ ÖS (публічна безпека); відділ D (публічна служба); відділ G (основоположні питання, міжнародний розвиток, нові федеральні землі); відділ M (міграція, інтеграція, біженці, європейська гармонізація); відділ KM (кризове управління, захист населен-

ня); IT-директор (IT-стратегія, IT-управління, IT-безпека).

Безпосереднє управління федеральними поліцейськими відомствами, а також розроблення національної стратегії щодо протидії будь-яким проявам насилля і викорінення соціальних патологій покладено на відділ ÖS (публічна безпека) та відділ B (федеральна поліція) Міністерства внутрішніх справ Федеральної Республіки Німеччина.

У відділі ÖS (публічна безпека) розробляється концепція боротьби зі злочинністю і захисту від екстремізму та тероризму, опрацьовуються законопроекти щодо покращання стану запобігання і переслідування злочинів, здійснюється спеціальний нагляд за діяльністю Федерального відомства кримінальної поліції і Федерального відомства захисту Конституції та вживаються організаційних заходів з метою забезпечення їх поступального розвитку. На відділ також покладено реалізацію функції канцелярії постійно діючої Конференції міністрів (сенаторів) внутрішніх справ (керівник відділу репрезентує федерацію на засіданнях постійної робочих груп Конференції – групи I «Внутрішня безпека» та постійної робочої групи IV «Захист Конституції»), що забезпечує національне і міжнародне поліцейське співробітництво.

Відділ ÖS (публічна безпека) має досить розгалужену організаційну структуру і складається з таких елементів:

– Підвідділ ÖS I (справи поліції): реферат ÖS I 1 – методологічні питання; справи боротьби з кримінальною злочинністю і поліцейська профілактика; дослідження у галузі безпеки; реферат ÖS I 2 – тяжка та організована злочинність; злочинність, пов'язана з торгівлею наркотиками та їх вживанням; робоча група ÖS I 3 – обмін поліцейською інформацією; інформаційна архітектура внутрішньої безпеки; Закон «Про Федеральне відомство кримінальної інформації»; захист інформації у сфері безпеки; реферат ÖS I 4 – міжнародне поліцейське співробітництво; співробітництво у рамках Європейського Союзу; Європейське поліцейське відомство (Європол);

– штаб ÖS II (боротьба з тероризмом): реферат ÖS II 1 – правові та методологічні питання боротьби з тероризмом; захист осіб та об'єктів; реферат ÖS II 2 – міжнародні питання боротьби з тероризмом; реферат ÖS II 3 – іноземний тероризм і екстремізм; реферат ÖS II 4 – питання боротьби з тероризмом на національному рівні; політично мотивована злочинність;

– підвідділ ÖS III (питання захисту Конституції): реферат ÖS III 1 – правові і методологічні питання; співробітництво федерації та земель у рамках союзу захисту Конституції; реферат ÖS III 2 – інформаційна та комунікаційна техніка; спеціальна техніка та логістика; засоби управління і застосування; реферат ÖS III 3 – забезпечення секретності та захист від актів саботажу; національні органи державної безпеки; реферат ÖS III 4 – питання захисту Конституції у сфері правого та лівого екстремізму.

Відділ В (федеральна поліція) Міністерства внутрішніх справ Німеччини забезпечує координацію діяльності федеральної поліції, здійснює службовий, правовий та фаховий нагляд за цим відомством. Організаційна структура відділу В виглядає таким чином: інспекторат підрозділів поліції готовності земель; реферат В 1 – правові та методологічні питання; організація; служба медичного обслуговування і техніки безпеки; реферат В 2 – планування ресурсів і фінансів; сприяння розвитку спорту у федеральній поліції; реферат В 3 – питання застосування сил федеральної поліції; безпека на об'єктах повітряного та водного сполучення; реферат В 4 – міжнародне прикордонно-поліцейське співробітництво; канцелярія Міжнародної поліцейської місії; реферат В 5 – інформаційна та комунікаційна техніка; реферат В 6 – техніка та логістика; засоби управління і застосування; проектна група.

Вищеназвані відділи міністерства реалізують виключно важливу роль – методологічну функцію, забезпечують опрацювання концептуальних питань правоохоронної діяльності, формування окремих стандартів поліцейської діяльності, координацію діяльності поліцейських відомств в особливо значущих для забезпечення внутрішньої безпеки сферах, а також налагодження і підтримання співробітництва суб'єктів поліцейської діяльності на національному і міжнародному рівнях. Виключне значення діяльності вказаних відділів для забезпечення стабільного державного розвитку опосередковано підтверджується тим, що майже 2/3 бюджету федерального Міністерства внутрішніх справ витрачається на фінансування заходів у сфері забезпечення внутрішньої безпеки держави. Відповідно до чинної конституційної доктрини внутрішня безпека віднесена до найсуттєвіших суспільних благ, що потребують особливого захисту з боку держави, оскільки «захист громадян від загроз кримінального або терористичного (йдеться про політично мотивовану злочинність, що сприй-

мається як засіб тиску з метою зміни конституційного ладу. – О. П.) характеру є необхідною передумовою для вільного розвитку своїх можливостей» [5]. Віднесені до компетенції відділів питання мають комплексний характер, що зумовлює необхідність постійної співпраці з іншими організаційними одиницями міністерства і дає унікальну можливість узгодженого та оперативного їх вирішення.

Для оптимізації управління поліцейськими формуваннями у 1989 р. між Міністерством внутрішніх справ Федеративної Республіки Німеччина і міністерствами внутрішніх справ земель було укладено угоду щодо утворення головного і земельних штабів поліції. Штаби виконують такі завдання: підготовка нарад керівництва поліції з актуальних проблем правоохоронної діяльності; планування і координація спільних заходів; збір, опрацювання, оцінка і передача інформації; підготовка планів спільної діяльності; розробка і передача керівним органам поліції наказів, особливих розпоряджень і вказівок; прийом повідомлень від вищестоящих, нижчестоящих і суміжних органів і установ, а також окремих осіб; контакти з громадськістю тощо.

Польська національна поліцейська система має ознаки централізації, оскільки забезпечено пряме підпорядкування поліції єдиному центральному органу виконавчої влади, запроваджено директивний стиль управління і жорстку вертикаль підпорядкування низових ланок вищестоящим органам, а також уніфіковані стандарти поліцейської діяльності. Організаційна побудова поліції Польщі закріпилася на початку 90-х років ХХ ст., а внаслідок масштабної адміністративної реформи наприкінці ХХ ст. була суттєво скоригована. Організаційні засади діяльності польської поліції визначено у відповідності до ст. 4-13b розділу II Закону «Про поліцію» від 6 квітня 1990 р. Зокрема, відповідно до п. 1 ст. 4 вказаного закону передбачено, що поліція складається з таких видів галузевих служб: кримінальної поліції; превентивної поліції; допоміжної поліції у сфері організаційній, логістичній і технічній [6]. До складу поліції також входять: судова поліція, обсяг завдань і засади організації якої визначаються спеціальним розпорядженням міністра внутрішніх справ і адміністрації за погодженням з міністром юстиції; Вища школа поліції у Щитно, навчальні центри і поліцейські школи; окремі відділи превенції та антитерористичні підвідділи.

Законодавець водночас передбачив можливість створення інших видів поліцейських

служб за ініціативою головного коменданта поліції та за згодою міністра внутрішніх справ і адміністрації. Перспектива створення поліцейських служб пояснюється появою нових загроз для публічної безпеки і порядку.

Відповідно до ст. 5 Закону Польщі «Про поліцію» центральним органом державної адміністрації, уповноваженим на охорону безпеки людей і підтримання публічної безпеки та порядку, визначено головного коменданта поліції, який підпорядковується міністрові внутрішніх справ і адміністрації. Варто підкреслити, що саме головний комендант формально визнаний центральним органом, а не Головна комендатура поліції Польщі, яку законодавець розглядає виключно як допоміжну та виконавчу структуру при комендантові. Це положення дещо дисонує зі ст. 1 Закону Польщі «Про поліцію», де закріплена належність поліції до правоохоронних формацій і виокремлено її кваліфікуючі ознаки [6]. Отже, головний комендант є керівним органом поліції як службової та охоронної формації, а функції органу державної влади реалізує через функціонерів поліції. Включення поліції поряд із прикордонною службою та відомством охорони уряду до переліку «органів та організаційних одиниць, підлеглих, підпорядкованих і піднаглядних міністрові внутрішніх справ і адміністрації» зумовлено «монологічною» концепцією побудови правоохоронної системи [7]. Згідно з п. 2 ст. 5 Закону «Про поліцію» головного коменданта поліції визнано начальником усіх функціонерів поліції («поліцейських»). Відносини підпорядкування між головним комендантом поліції та цивільними працівниками ґрунтуються на нормах законодавства про державну службу та нормах трудового законодавства. Головного коменданта поліції призначає та звільняє з посади прем'єр-міністр за поданням міністра внутрішніх справ і адміністрації. Заступники головного коменданта поліції призначаються та звільняються міністром внутрішніх справ і адміністрації за поданням головного коменданта поліції.

Міністерство внутрішніх справ і адміністрації (далі – МВСіА) було утворено відповідно до § 1 розпорядження Ради Міністрів Польщі від 12 жовтня 1999 р. № 940 «Про утворення Міністерства внутрішніх справ і адміністрації» [8]. Чинна польська правова доктрина поділяє публічну адміністрацію на урядову та муніципальну (комунальну) адміністрацію. Характерно, що центральний щабель урядової адміністрації, у свою чергу, складається з двох рівнів, а

саме: вищих органів і центральних органів. Міністерство внутрішніх справ і адміністрації віднесено до вищих органів урядової адміністрації. Польський адміністративіст В. Давидович наголошує, що вищим органом урядової адміністрації є створені рішенням Сейму або Президента Польщі органи урядової адміністрації, компетенція яких поширюється на територію усієї держави, та які входять до складу Ради Міністрів. Органи урядової адміністрації, яким притаманні вищеперераховані ознаки, за винятком членства у Раді Міністрів, кваліфікуються як центральні органи [9, с. 19]. Отже, головний комендант поліції є центральним органом урядової адміністрації, який перебуває з Міністерством внутрішніх справ і адміністрації у відносинах підпорядкування. Натомість до територіальних органів урядової адміністрації належать воєводські, повітові (міські, районні) коменданти поліції.

Згідно з розпорядженням Голови Ради Міністрів від 16 листопада 2007 р. № 1604 «Про особливий обсяг діяльності Міністра внутрішніх справ і адміністрації» до компетенції міністра внутрішніх справ і адміністрації віднесено «публічну адміністрацію, інформатизацію, внутрішні справи, питання релігії і національних та етнічних меншин». До переліку органів, що «підпорядковані або підлягають нагляду з боку міністру внутрішніх справ і адміністрації» зпоміж інших (головного коменданта прикордонної служби, головного коменданта державної протипожежної сторожі, шефа цивільної оборони держави тощо) віднесено також головного коменданта поліції [10]. Водночас зауважимо, що Бюро охорони уряду віднесено до переліку підпорядкованих міністру «організаційних одиниць» [11].

Відповідно до § 1 Статуту Міністерства внутрішніх справ і адміністрації, затвердженого розпорядженням Голови Ради Міністрів Польщі від 25 березня 2008 р., МВСіА «має забезпечити обслуговування міністра внутрішніх справ і адміністрації у сферах, віднесених до його службової компетенції» [12].

Згідно з організаційним регламентом Міністерства внутрішніх справ і адміністрації Польщі, затвердженим розпорядженням МВСіА Польщі від 28 березня 2008 р. № 33 [13], його організаційна структура визначена таким чином: політичний кабінет міністра; бюро міністра; департамент бюджету; департамент контролю, скарг і пропозицій; бюро охорони таємної інформації; автономний відділ внутрішнього аудиту; департамент публічної адміністрації;

департамент аналізу і нагляду; департамент у справах релігійних віросповідань і національних та етнічних меншин; департамент дозволів і концесій; департамент здоров'я; бюро у справах усунення наслідків надзвичайних ситуацій; департамент державних обліків та телеінформатики; департамент інформатизації; департамент громадянства і репатріації; департамент міграційної політики; правовий департамент; департамент інформаційного суспільства; департамент громадянських справ; департамент Європейського Союзу і міжнародного співробітництва; адміністративно-фінансове бюро; бюро кадрів, освіти та організацій.

Зазначимо, що згідно з § 5 чинного Статуту Міністерства внутрішніх справ і адміністрації «обслуговування виконання завдань міністра у сфері внутрішніх справ» забезпечують департамент аналізу і нагляду, департамент громадянства і репатріації, департамент міграційної політики, департамент громадянських справ, департамент здоров'я, департамент дозволів і концесій та деякі інші структурні одиниці [14]. Водночас саме до компетенції департаменту аналізу і нагляду відповідно до § 11a організаційного регламенту Міністерства внутрішніх справ і адміністрації віднесено: вжиття заходів, пов'язаних з наглядом міністра над виконанням завдань з охорони публічної безпеки та порядку, здійсненням перевірки та оцінки ефективності діяльності поліції, підготовкою і впровадженням профілактичних програм щодо забезпечення безпеки громадян; аналіз і підготовка пропозицій щодо існуючих загроз для публічної безпеки та порядку, опрацювання концепцій протидії цим загрозам, передусім тероризму і організованих злочинності; підготовка програм, ініціатив і рішень щодо протидії злочинності та «суспільним патологіям, що генерують злочинність»; ініціювання та організація навчальних курсів і конференцій, підготовка освітніх матеріалів щодо забезпечення внутрішньої безпеки; участь у співпраці з профільними зарубіжними органами; координація заходів у сфері публічної безпеки та порядку у зв'язку з проведенням фінальної частини Євро – 2012, координація і моніторинг дій державної адміністрації в рамках реалізації антикорупційної стратегії; вжиття заходів, що вплива-

ють із положень Закону «Про Програму модернізації поліції, прикордонної сторожі, державної пожежної сторожі та Бюро охорони уряду у 2007–2011 роках» від 12 січня 2007 р.; співпраця з органами місцевого самоврядування, гмінними (міськими) сторожами, неурядовими організаціями та іншими суб'єктами правоохоронної діяльності тощо. Куратором департаменту аналізу та нагляду МВСiA Польщі є «державний підсекретар» (один із заступників міністра), який відповідно до § 4 рішення Міністра внутрішніх справ і адміністрації від 21 жовтня 2009 р. № 184 здійснює нагляд за діяльністю державної адміністрації (сегмент «внутрішні справи») у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони державного кордону та контролю транскордонного руху, а також «вживає заходи, що виникають з підпорядкування міністрові головного коменданта поліції, головного коменданта прикордонної сторожі, керівника Бюро охорони уряду», реалізовує функцію кураторства Вищої школи поліції у м. Щитно [15].

Резюмуючи, зазначимо, що профільні «поліцейські» центральні органи виконавчої влади Німеччини та Польщі мають ознаки бюрократичної організації. Будучи ієрархічними структурами, вони включають у себе особливі ланки (департаменти, відділи, підвідділи, бюро, реферати тощо), що забезпечують координацію або централізоване керівництво діяльністю поліції (окремих поліцейських відомств). Завдання і функції міністерств залежать від форм правління і державного устрою, ступеня централізації та децентралізації, єдності і множинності уповноважених на реалізацію поліцейської функції органів тощо. До їх повноважень віднесено видання адміністративних актів з основоположних питань організації та діяльності поліції, активне сприяння «адаптації» поліції до потреб суспільства, наукове та інформаційне забезпечення діяльності поліцейських формувань, розподіл обов'язків між різними поліцейськими органами, контроль за підготовкою кадрів, перевірка стану виконання відомчих директив, здійснення перевірок за скаргами населення на дії персоналу поліції, інспектування галузевих апаратів тощо.

Список використаної літератури

1. Конституции зарубежных стран : учеб. пособие. – 2-е изд., исправ. и доп. – М. : БЕК, 1997. – 586 с.
2. Gemeinsame Geschäftsordnung der Bundesministerien vom 30. August 2000 // Gesetz – und Verordnungsblatt. – 2000. – Nr. 28. – S. 526.
3. Gesetz über die Rechtsverhältnisse der Mitglieder der Bundesregierung (Bundesministergesetz) vom 17. Juni 1953 // Bundesgesetzblatt. – 1971. – Teil I. – S. 1166.

4. Gesetz über die Rechtsverhältnisse der Parlamentarischen Staatssekretäre (ParlStG) vom 24. Juli 1974 // Bundesgesetzblatt. – 1974. – Teil I. – S. 1538.
5. Aufgaben des Bundesministeriums [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.bmi.bund.de/cln_183/DE/Ministerium/Aufgaben/aufgaben_node.html;jsessionid=9F785244B2132407F55A98BA2CCF0648.
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji // Dziennik Ustaw. – 2007. – № 43. – Poz. 277.
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych warunków porozumienia i tryby przeprowadzenia kontroli urzędu obsługującego Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz organów i jednostek organizacyjnych podległych, podporządkowanych i nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 marca 2001 r. // Dziennik Ustaw. – 2001. – Nr. 67. – Poz. 11.
8. Rozporządzenie nr. 940 Rady Ministrów w sprawie utworzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 12 października 1999 r. // Dziennik Ustaw. – 1999. – Nr. 85. – Poz. 940.
9. Krol K. Policja w systemie organów państwa. Tablice poglądowe do wybranych zagadnień szkolenia podstawowego policjantów / K. Krol. – Katowice : Wydawnictwo Szkoły Policji w Katowicach, 2002. – 24 s.
10. Rozporządzenie nr. 1604 Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 16 listopada 2007 r. // Dziennik Ustaw. – 2007. – Nr. 216. – Poz. 1604.
11. Obwieszczenie nr. 691 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji lub przez niego nadzorowanych z dnia 16 września 2008 r. // Monitor Polski. – 2008. – Nr. 77. – Poz. 691.
12. Zarządzenie nr. 31 Prezesa Rady Ministrów w sprawie nadania statutu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 25 marca 2008 r. // Monitor Polski. – 2008. – Nr. 25. – Poz. 247.
13. Zarządzenie nr. 33 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 28 marca 2008 r. // Dziennik Urzędowy MSWiA. – 2008. – Nr. 8. – Poz. 33.
14. Zarządzenie nr. 31 Prezesa Rady Ministrów w sprawie nadania statutu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z 25 marca 2008 r. // Monitor Polski. – 2008. – Nr. 25. – Poz. 247.
15. Decyzja nr. 184 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zakresu czynności Sekretarza Stanu oraz Podsekretarza Stanu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w z 21 października 2009 r. // Dziennik Urzędowy MSWiA. – 2009. – Nr. 11. – Poz. 65.

Надійшла до редколегії 22.03.2012

ПРОНЕВИЧ А. С. ИНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ «ПОЛИЦЕЙСКИХ» МИНИСТЕРСТВ ГЕРМАНИИ И ПОЛЬШИ

Охарактеризованы институционно-правовые основы деятельности министерств Германии и Польши, уполномоченных на реализацию полицейской функции. Особое внимание уделено выяснению роли парламентских и государственных секретарей в системе центральных органов исполнительной власти Германии, а также анализу специфики правового статуса главного коменданта полиции Польши.

PRONEVYCH O. INSTITUTIONAL AND LEGAL BASES OF ACTIVITY OF «POLICE» MINISTRIES OF GERMANY AND POLAND

The institutional and legal bases of activity of the ministries of Germany and Poland authorized on realization of police function is characterized. The special attention is given to clarification of a role of parliamentary and state secretaries in system of the central executive authorities of Germany, and also to the analysis of specifics of legal status of the main commandant of police of Poland.